

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448. Drukarni 520. Redaktor przyjmuje od g. 2 — 4 po poł. Administracja otwarta od g. 9 — 5 w niedzielę i święta od 12 — 1. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych.

PRENUMERATA miesięcznie z odnośnieniem i z przesyłką pocztową 3 zł. za granicą 5 zł. — cena pojedynczego numeru na prowincji 18 groszy CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz millimetr, przed tekstem i w tekście 20 groszy, za tekstem 10 groszy. — W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25% zagraniczne o 50% drożej. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Konto czekowe w P. K. O. № 88157.

„ŚWIT“

Dom Handlowo-Przemysłowy w Wilnie ul. Wileńska Nr. 23.

Niniejszym mamy zaszczyt podać do ogólnej wiadomości Sz. Klienteli, iż z dniem dzisiejszym r. b. odbędzie się poświęcenie i otwarcie drugiego naszego sklepu, przy ulicy Adama Mickiewicza dom Nr. 7 ze sprzedażą wyrobów metalowych, naczyń mleczarskich, narzędzi ogrodniczych, rzemieślniczych i innych.

Sklep artykułów spożywczych zostaje w dotychczasowym lokalu ul. Wileńska Nr. 23 i uzupełniony zostanie wyrobami tytuńowymi, artykułami kosmetycznymi i kulinarnymi.

Z powodu otwarcia w obu sklepach dnia 1-go lipca 10 proc. rabat zostaje przeznaczony na rzecz **Żłobka imienia Maryi**.

Właściciele: T. Kulesza, St. Urbanowicz i Z. Nagrodzki.

Czas odnowić prenumeratę na miesiąc **LIPIEC**.

Telefonem z Warszawy.

(Od własnego korespondenta.)

Sprawy kresowe.

Wezorem minister Hübner złożył premierowi sprawozdanie z prac komisji rzeczoznawców do spraw kresowych.

Sprawozdanie posła polskiego w Moskwie.

Minister pełnomocny i poseł naoczny w Moskwie Darowski złożył wezorem premierowi Grabskiemu obszernie sprawozdanie o sytuacji w Moskwie i o obecnej fazie stosunków polsko-rosyjskich. Następnie zaś omawiano akcję Ministerstwa Pracy w celu przezwyciężenia obecnych trudności w przemyśle.

Falsze lewicy.

Prasa lewicowa jeła się obecnie taktyki ogłaszania wiadomości, wyszanych z palca, aby tylko rzekomo dyskredytować niemiłe sobie osobistości.

Pisano o nieporozumieniu między ministrami, o nieudzieleniu informacji posłom przez p. Moskalewskiego i t. d.

Są to typowe łgarstwa byle tylko mieć wodę.

Emigracja do Rosji.

W ostatnich czasach zdarzały się wypadki, że osoby prywatne czynią starania o uzyskanie zezwoleń na wyjazd do Rosji, celem podjęcia tam pracy zarobkowej w budzącym się rzekomo przemyśle rosyjskim.

Wobec tego, że niejedna jednostka opiera się na mylnych informacjach o stanie gospodarczym Rosji, podkreślić należy, że chwila obecna jest jeszcze dla cudzoziemców przedwczesna dla znalezienia zajęcia w rosyjskim przemyśle.

Nowa ekonomiczna polityka rządu sowieckiego przywróciła wprawdzie do życia cały szereg instytucji przemysłowych, jednak odczuwa się brak szerokiego ogółu konsumentów, dla których produkcja ta miała być przeznaczona. Wobec tego panuje w głównych ośrodkach przemysłu nadprodukcja, skutkiem czego jest zamieranie fabryk i wzmaganie się liczby bezrobotnych.

Katowanie Polaków.

KOWNO (AW). Sąd litewski w Kownie skazał na karę śmierci czterech Polaków, którym zarzucono prowadzenie rzekomego wywiadu na rzecz Polski.

Litwini przeciw Angiji.

KOWNO (AW). W nocy z piątku na sobotę nieznanymi sprawcami wybili w konsulacie angielskim szyby i zerwali herb Wielkiej Brytanii, który następnie poliejca znalazła u jednego z członków litewskiej organizacji nacjonalistycznej. Incydent należy przypisać podburzaniu prasy przeciwko konsulowi angielskiemu.

Polacy w Niemczech.

BERLIN (AW). 28 czerwca w sejmie pruskim wygłosił mowę polski poseł Baczewski. Zwrócił on uwagę na krzywdzące postępowanie sądów pruskich wobec Polaków i przytoczył szereg wypadków, w których wymiar sprawiedliwości wobec Polaków jest niesłuszny.

Mowę posła Baczewskiego posłowie stronnictw niemieckich przytuliwali okrzykami. Gdy Baczewski stwierdził, że nie porusza on tutaj

zasadniczej sprawy, lecz mówi pod adresem ministra sprawiedliwości w zakresie jego działu, jeden z posłów centrowych zawołał: „Mówi pan pod złym adresem”. Poseł Baczewski odpowiedział: „Jeżeli ja, jako przedstawiciel obywateli pruskich mówię w sejmie pruskim pod fałszywym adresem, moja mowa nie ma celu”. Zabrawszy akty, poseł Baczewski zszedł z trybuny. Wywołało to w sejmie wielkie wrażenie.

Nota Niemiec w sprawie kontroli wojskowej.

PARYŻ, 30.VI. (Pat). Nota rządu Rzeszy w sprawie podjęcia międzysojuszniczej kontroli woj-

skiej od inspekcji fabryk, oraz żąda, aby sporządzenia ogólnego inwentarza zbrojeń nastąpiło po zakończeniu badań z pięciu punktów

Dyskusja nad budżetem prowizorocznym w Izbie francuskiej.

PARYŻ, 29.VI. (Pat) W czasie dyskusji prowadzonej wezorem w izbie nad prowizorycznymi budżetami miesięcznymi komuniści oświadczyli, że będą głosowali przeciwko 8-mu artykułowi, dotyczącemu kredytów na utrzymanie armii okupacyjnej. Socjalista Slum oznajmił, że socjaliści wstrzymają się od głosowania. Z kolei zabiera głos Herriot, zaznaczając, że chodzi o kredyty w wysokości 205 mil., czyli o kredyty zredukowane o 60 mil. w stosunku do przewidywanych poprzednio. Premier zaznacza, że natychmiastowa ewakuacja zagłębia Ruhry byłaby złeczeniem się praw Francji oraz

ustalonych w nocie Konferencji Ambasadorów, gdy tymczasem sojusznicy zamierzają sporządzić inwentarz przed rozpoczęciem badań

zniszczeniem nadziei tych, którym należą się odszkodowania. Byłoby to, mówił dalej Herriot, pozostawieniem naszych żołnierzy bez osłony, a chyba nikt z nas nie chciałby, ażeby choć 1 z naszych żołnierzy musiał cierpieć z powodu zmiany naszej polityki zagranicznej. Rząd czysto socjalistyczny byłby również zmuszony do żądania przyjęcia tego artykułu budżetu. Po przemówieniu premiera socjaliści odbyli krótką naradę, pozmem znaczna część socjalistów głosowała za art. 8 prowizorycznych budżetów wśród ironicznych okrzyków prawicy.

Wypadki we Włoszech.

RZYM, 30.VI. (Pat). Prezydent senatu oraz Izby udali się dziś rano do Kwirynału w celu złożenia królów adresów parlamentu w odpowiedzi na mowę tronową. Audjencja odbyła się w sali tronowej w obecności Mussoliniego, wszystkich ministrów oraz najwyższych dygnitarzy dworu. W odpowiedzi na przedstawione mu adresy król wygłosił przemówienie w którym powiedział między innymi: dzisiaj, kiedy straszna zbrodnia wywołała najwyższe moje oburzenie, oburzenie rządu, oraz Izby parlamentu — jest bardziej, niż kiedykolwiek ważne, ażeby obie Izby dały narodowi przykład rozsądku i pojednawczości. Naród włoski pragnie gorąco waloryzacji swych wielkich sił, spokoju i owoce pracy i coraz większego zrealizo-

wania swojego uczucia jedności, wreszcie wzmocnienia dyscypliny i silnego organizmu państwowego w ramach normalnego życia narodowego. Obie Izby potrafią przez rozsądną działalność i wysokie poczucie odpowiedzialności współpracować dla całkowitego osiągnięcia tych pierwszorzędných zadań.

RZYM, 30.VI. (Pat). Ag. „Stefani” donosi, że król przyjął dymisję ministrów Cenetile, Corbino i Canazza, oraz zamianował na propozycję Mussoliniego senatora Co za ministrem oświaty, sen. Nava min. gospodarstwa krajowego, i deputowanego Sarochi — robót publiczných. Teka kolonji, którą objął czasowo prezes Rady Ministrów, oddana została deputowanemu Lanza di Scaloa. Nowi ministrowi złożą jutro przysięgę królowi.

Zniżka cen.

WARSZAWA, 30.VI. (A. W.) Wyloniona przez Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów Komisja dla obniżenia cen artykułów pierwszej potrzeby, przyjęła wnioski poszczególných podkomisji, mają-

ce na celu zniżkę cen przedewszystkiem mąki i pieczywa, później zaś obuwiu, odzieży, mięsa i innych artykułów codziennego użytku.

Sejm i Rząd.

Delegacja powiatu Sejneńskiego u premiera.

Prezes Rady Ministrów przyjął delegację pow. Sejneńskiego, która zjawiała się pod przewodnictwem znanego działacza kresowego, p. St. Kęściakowskiego. Delegacja przedstawiła p. Premierowi szereg dezyderatów, ponawiając prośbę o interwencję do rządu litewskiego o zwrot hipoteki suwalskiej, zabranej przez litwinów w czasie okupacji litew-

skiej. Delegacja uzasadniała prośbę o utrzymanie samodzielnego powiatu sejneńskiego, twierząc, że skasowanie tego powiatu jako jednostki administracyjnej dałoby małe bardzo oszczędności, sprawiłoby bardzo bolesne wrażenie na mieszkańcach tych okolic, którzyby skasowanie pow. Sejneńskiego uważali za akt rezygnacji, wywołany utworzeniem powiatu tego imienia po stronie litewskiej. Delegacja prosiła też p. Premiera o pomoc w uzyskaniu potrzebnych kredytów. Premier Grabski od-

niósł się bardzo żywie do dyzederatów delegacji.

Konferencja premiera z prezesem klubu Ch. D

Premjer Grabski odbył w poniedziałek dłuższą konferencję z posłem Chacińskim, prezesem klubu Chrześcijańskiej Demokracji. Na konferencji omawiano projekt ustawy o tak zw. pełnomocniactwach, w celu uzgodnienia poglądów. Poseł Chaciński referuje projekt ustawy o pełnomocniactwach.

Życie ekonomiczne.

G I E E D A.

WARSZAWA, 30.VI. (A. W.) Warszawska giełda urzędowa (w złot. polsk). Dolar 5,18 1/2. Funt 22,43, korony czeskie 15,30. Przekazy: Nowy-Jork 5,18 1/2, Londyn 22,43—22,37, Paryż 27,43—27,41, Wiedeń 7,30, Praga 15,30, Włochy 22,35, Belgja sprzedaż 24,01, kupno 23,79, Szwajcaria 92,11. Miljonówka 0,63—0,60, bony złote 0,75—0,77, pożyczka złota 7,00—7,20, dolarowa 2,45—2,40. Tendencja mocniejsza dla franka.

Akcje: (w złot. polsk.) Bank Handlowy w Warszawie 4,90—5,00, Bank Kredytowy 1,00—1,15 (XI em.) 0,55—0,65, Warszawskie T wo fabryk cukru 3,20—3,28—3,25, Rudzki 1,08—1,95—1,00 (I—IV em.) 1,08—0,95—1,00 (V emisja) Starachowice 2,14—2,18. Tendencja słaba.

WILNO, 30.VI. (A. W.) Obroty pozagiełdowe (w złotych polskich.) Obligacje kolejowe 0,71 1/2. Listy zastawne Wileńskiego Banku Ziemskiego (rejestrowane) 14,25.

Ceny w Wilnie 25.VI 1924 r.

Ziemiopłody. Ceny w hurcie w tys. mk. Żyto 3800 za pud, jęczmień 4500, owies 4700—5000, kartofle 2200, siano 2300, słoma 2000. Tendencja słaba. Ceny na rynku. Notowania oficjalne. Żyto 230—240 za kilo, owies 290—300, pszenica 360, jęczmień 250—290, gryka 300, mąka żytnia pyłkowa 540—560, razowa 290, otręby 185, mąka pszenna 700—900, kasza jęczmienna 650—900, siekana 600—700, gryczana 800—1000, peczak 500—650, groch polny 330—340, fasola biała 800—1200, ryż 1000—1100, chleb pszenny 1000—1100, pyłowy 550—600, razowy 260—290.

Artykuły spożywcze, nabiał i tłuszcze: Not. of. Cukier kryształ 2000 za kilo, kostka 2700, sól 350—400, jaja 150—200 za szt., mleko 500—600 za litr, masło solone 5500—6000 za kilo, niesolone 6000—7000, słonina solona krajowa I gat 3500, III gat 3000, świeża I gat. 3400, III 2700, szmalc wieprzowy 4000—5000, sadło 4000.

Rynek mięsny: Not. og. Baranina I gat. 3500, II 3000, wołowna I gat. 3500, II 3200, III 2800, cielęcina I gat. 2500, II 2000, wieprzowina I gat. 3500, II 3000, III 2800.

Do odnajęcia 2 pokoje

(można z utrzymaniem) w uroczym letnisku przy sosnowym lesie nad Wilją, 4 kilometry od Połpięszki w osadzie Gałwadziszki, 1/2 kil. od karczmy Smilinki, przy szosie Niemencyńskiej.

D-rzy Bujalski, Obieziński i Waszkiewicz lokują położnicę i chore z cierpieniami kobiecymi w Zakładzie Położniczym.

ul. W. Pohulanka Nr. 31.

Zjazd wojewódzki Związku Ludowo-Narodowego w Warszawie.

W niedzielę odbył się imponujący zjazd przedstawicieli Związku Ludowo-Narodowego z województwa Warszawskiego.

Zjazd rozpoczął się od uroczystego nabożeństwa.

Po nabożeństwie uczestnicy zjazdu w liczbie przewyższającej tysiąc osób, udali się w pochodzie ze sztandarami i orkiestrą na czele do gmachu muzeum przemysłu i rolnictwa, gdzie odbywały się obrady zjazdu.

Zjazd otworzył pos. A. Marylski-Euszczyński, prezes Związku Lud.-Nar., witając przybyłych staropolskim „Niech będzie pochwalony”. Następnie, po wezwaniu zebranych do uczczenia pamięci niezapomnianych posłów Z. L. N. s. p. k. Kazimierza Lutosławskiego i s. p. Wacława Kryńskiego, p. pos. Marylski w gorących słowach wśród burzliwych oklasków oddał hołd twórcom kierunku wszechpolskiego z Romanem Dmowskim na czele. Po odegraniu przez orkiestrę hymnu narodowego, pierwszy programowy referat wygłosił pos. Głabiński, prezes klubu sejmowego. Prelegent rozpoczął swoje świetne przemówienie od omówienia zagadnień polityki między narodowej. Ponad wszystkimi sprawami dominuje dziś dla nas niebezpieczeństwo ze strony Niemiec, które po wielkiej wojnie szykują się do odwetu. Niemcy pragną przedewszystkiem zniszczyć odrodzoną Polskę, aby potem, bezpiecznie na tem froncie, móc swobodnie rozprawić się z naszą szojuszniczką — Francją.

Przechodząc do spraw wewnętrznych, p. prezes Głabiński zaznaczył na wstępie, że kapitalna sprawa sanacji skarbowej nie jest jeszcze ukończona. Pierwszy etap udał się nadpodziwianie pomyslnie, ale nie znaczy to, aby cała praca była już zrobiona. Musimy tak zreorganizować nasz system skarbowy, aby z jednej strony był on możliwie jasny, prosty i wydajny, zwłaszcza jeśli chodzi o podatki ściągane na wsi, z drugiej zaś — aby nie krzywdził ludzi uczciwych, nie pozwalał uchylać się od świadczeń na rzecz państwa nieuczciwym. Związek Lud.-Nar. przygotował w tym duchu odpowiednie projekty.

Aby się uniezależnić od zagranicy, musimy dążyć do tego, aby wzmóc produkcję, aby wszystko móc wytwarzać w kraju, aby móc na tej podstawie prowadzić niezawisłą politykę, zarówno w czasie pokoju, jak i w czasie wojny. A niezależność gospodarza na wewnątrz to wytworzenie własnego handlu, wyrwanie pośrednictwa z rąk wrogiemu nam żywiolu żydowskiego.

Program gospodarzy łączy się programem w kwestji robotniczej. Nowy program robotniczy nie wypływa z rozróżniania klas i nie opiera się na walce klas. Wszyscy pracujący w przemyśle muszą być traktowani jako jedna grupa producentów, muszą czuć, że nie tylko wytwarzają, ale, że korzystają z tej produkcji w tym stopniu w jakim się do niej przyczynili. Podniesienie gospodarcze kraju, opanowanie nowych rynków zbytu — to wzmocnienie produkcji i poprawa położenia klasy produkującej. Rozumiejemy to dobrze na zachodzie. Tak zwana solidarność proletariatu jest młotką, a każdy kraj jaknajintensywniej dąży do wzmocnienia swojej produkcji i opanowania ryneków zbytu, przyczem dzieje się to dzięki wspólnemu wysiłkowi całej warstwy produkującej. I to jest jedyna droga, na którą i my musimy wkroczyć.

Następny referent pos. prof. Staniszkis mówił o sprawach rolniczych.

Sanacja nie jest jeszcze zupełności dokonana i zależna jest od tego czy życie gospodarcze będzie się normalnie rozwijało. W tym rozwoju życia gospodarczego uwzględnić należy rolę, jaką u nas posiada rolnictwo. Obecnie jest nam bardzo ciężko wywozić z powodu wysokich cen i błędnej polityki wywozowej, stosowanej względem rolnictwa. Jeden Zwią-

zek Lud.-Nar. był przeciwny ograniczeniom wywozu dla rolnictwa i z niesieniu cel ochronnych, przeciwstawiając się rewolucyjnej polityce „Wyzwolenia”, które głoszące obrońcą rolników, dążyło w swej polityce do ich osłabienia.

Dzisiaj ceny produktów rolnych są niepomiaralnie niskie, a cały zysk zabierają pośrednicy. Dlatego też należy walczyć z pośrednictwem, aby nie zabierało ono płonów pracy należnych rolnictwu.

„Wyzwolenie” i P. P. S. obiecuja na Kresach Wschodnich ziemię darmo. Tak pojęta reforma rolna doprowadzi do zrewolucjonizowania Kresów, do zabicia kredytu zagranicznego, a nawet do całkowitego unicestwienia sanacji. Stronnictwa dawnej większości uważają reformę rolną za rzecz konieczną, ale możliwą dopiero po uzdrowieniu naszego życia gospodarczego, po odbudowaniu kredytu, gdyż bez kredytu żadna reforma rolna nie jest możliwa.

Konieczne jest przeciwdziałanie polityce podrywającej prawo własności, gdyż zniszczenia to ludzi do pracy na własnym warsztacie, skłania ich do lokowania pieniędzy poza granicami kraju i uniemożliwia pomyślny rozwój gospodarstwa Państwa.

Z kolei zabrał głos p. pos. Dzierżawski, który w krótkim, doskonale opracowanym referacie, przedstawił zagadnienie samorządu w Polsce i projekty w tej sprawie Związku Lud.-Nar.

Istnieją dwie teorie co do zasad samorządu. Pierwszą t. zw. społeczną, uważa, że samorząd winen być całkowicie oddzielony od państwa, które nie może mieć na jego funkcje żadnego wpływu. Na tym stanowisku stoją socjaliści. Druga t. zw. państwowa, jedynie możliwa do przyjęcia u nas, stoi na gruncie wspólnej administracji czynników obywatelskich i rządowych. Niemożliwe jest oddzielenie pracy społeczeństwa od rządu, a wpływ czynników rządowych jest konieczny, aby samorząd, wobec stosunków narodowościowych, jakie mamy na kresach i w wielu miastach nie stał się narzędziem akcji przeciwpaństwowej.

Posel Dzierżawski zgłosił następujące rezolucje, przyjęte przez zebranych przez aklamację:

1) Naczelna zasada ustroju samorządów w Polsce winien być narodowy charakter Państwa Polskiego;

2) myślą przewodnią ustroju samorządowego w Polsce winno być ściśle uzgodnienie i zespolenie działalności społeczeństwa i Państwa zgodnie z Konstytucją 17 marca;

3) warunkiem koniecznym tego zespolenia musi być nadzór nad działalnością samorządów tak pod względem legalności jak i celowości ich uchwał;

4) Państwo musi mieć prawo zatwierdzenia tych organów samorządu, które obok działalności samorządowej spełniać będą też zadania państwowe;

5) Ponieważ zadania samorządu są natury gospodarczo kulturalnej a nie politycznej, przeto wybory do samorządu winny odbywać się nie na listy, a na osoby przy zabezpieczeniu odpowiedniego wpływu czynnikiem gospodarczym i kulturalnym.

Ostatni zabrał głos pos. Karol Wierczak, który w porwijącym przemówieniu, wielokrotnie przerwawanym burzliwymi oklaskami, przedstawił politykę Związku Lud.-Nar.

Wprowadzenie złotego powinno być dniem świętym dla wszystkich Polaków, gdyż jeden wielki etap pracy przy budowie Polski został ukończony. Dzisiejsza ciężka sytuacja przeszkadza ludziom to ocenić i zdać sobie sprawę z tego, co dokonał w tej pracy Związek Lud.-Nar.

Związek przeprowadził w Polsce zasadę rządów polskich i to tak bezwzględnie, że nawet Thurgott nie ośmielił się utworzyć rządu razem z mniejszościami. Rząd i Sejm przyjęły program rolny Związku, gdyż był on najbardziej

Benvenuto FRANCHI

pierwszy baryton świata

artysta opery „La Scala” w Medjolanie i Metropolitan House w New-Yorku, po niebywałych tryumfach w Warszawie przyjeżdża do Wilna na jeden tylko koncert.

KONCERT w czwartek 3-go lipca.

„Polska Składnica Galanteryjna”

wł. FRANCISZEK FRLICZKA — Wilno, Św.-Jańska Nr 6.

Hurtowy Skład Towarów Galanteryjnych i Norymberskich. || Najtańsze Polskie Źródło Kupna Nie i Pończoch. 24

Spejalność dostawy do Sklepów i Kooperatyw.

Otrzymało wielki wybór sandałów firm zagranicznych.

Bunt w więzieniu kowieńskim.

RYGA. (Tel. własny).

W piątek o godz. 2 ej powstał w Centralnym więzieniu w Kownie bunt. Oddział więźniów odmówił spaceru po podwórzu więziennym i w korytarzu więźniowie napadli na dozorców więziennych, których rozbroili. Rozbrojona brońa wdarli się do dalszych ubikacji więziennych, tu rozbroili całą wartę więzienną i w ten sposób zdobyli całą zbrojownię więzienną. W czasie napadu na kancelarię, udało się jednemu z urzędników stojącego posterunkowego na ulicy powiadomić. W tym czasie udało się 50 ciu więźniom wszystkie więzienne bramy potwierzać i zbiec. Z tych nielicznych okuci w ka dany uciekli w stronę stacji kolejowej i część w stronę t. zw. Zielonej Góry. Tym ostatnim udało się nawet znajdujące się tam konie pociągu niemieckiego zdobyć i dalej uciekać. Pozostali więźniowie pozamykali bramy więzienia i ostrzelali z okien nadchodzący oddział wojska. Ponieważ więzienie kowieńskie znajduje się w centrum miasta, to też strzelanina, która wybuchła, wywołała wśród ludności wielkie zdenerwowanie. Całe dwie godziny więzienie znajdowało się w ręku więźniów. Ponieważ więzienie nie mogło być zdobyte na otwartym miejscu, przybyły na miejsce dwa opancerzone samochody z maszynowcami karabinami, którym udało się więzienie zdobyć i całą sprawę zlikwidować. W więzieniu został jeden zabity i jeden żołnierz ranny. Część zbiegłych więźniów przeważnie zbrodniarzy została schwytana. Za pozostałą częścią zbiegów zostały wysłane oddziały wojska. Między nieschwytanymi zbiegami znajduje się prawdopodobnie kilku Polaków, którzy za szpiegostwo byli skazani na karę śmierci. Odpowiedzialność za cały przebieg sprawy ponosi administracja więzienia, ponieważ w ostatnim czasie zaprowadziła łagodzące warunki.

Z więzienia uciekło razem 74 przestępców, a w tej liczbie tylko paru politycznych. Tego samego dnia schwytanych zostało 35. Jednego znaleziono nieżywego. Siedztwo w tej sprawie zostało wdrożone.

jasny i uwzględniający znaczenie rolnictwa w Polsce.

Omówiwszy następnie obszernie znaczenie ziem wschodnich Rzplitej, konieczności pracy dla nich, pos. Wierczak zwrócił uwagę, że gdy wszystkie stronnictwa przechodzą rozłamy i kryzys wewnętrzny — jeden Związek Lud.-Nar. jest jednolity i żadnym wewnętrznym rozkładem nie podlega i zakończył nawołując do codziennej wyłączonej pracy tak oświatowej, jak i politycznej, aby Związek wzrastał, rósł z dnia na dzień stale w się, aby mógł swe postulaty jaknajprędzej urzeczywistnić ku chwale i potęgze Polski.

Z Litwy.

Oświadczenie frakcji polskiej w sprawie deklaracji rządu litewskiego.

„Dzień Kowieński” donosi: Na posiedzeniu Sejmu w dn. 18.VI posel K. Wolkowyki w dyskusji nad deklaracją rządową w imieniu frakcji polskiej oświadczył co następuje.

Po wysłuchaniu deklaracji rządowej Frakcja Polska stwierdza, że: 1) Nowy gabinet utworzony został przez jedno stronnictwo sejmowe z pominięciem innych, w tej liczbie ugrupowań mniejszości narodowościowych. W poprzednim gabinecie to samo stronnictwo posiadało przeważającą większość tek ministerjalnych. 2) Politycznemu kierunkowi przeto, tworzącemu dziś gabinet, ma polska mniejszość narodowa do zawdzięczenia, że projekt ustawy o autonomji narodowej polskiej w Litwie złożony gabinetowi p. Galwanuskasa, pomimo jego ręcznego przesłania urzędowania, nie został wniesiony do Sejmu, nie bacząc na to, że gabinet ów w osobie swego premiera uroczyście zobowiązał się przed Sejmem uprawnienia mniejszości narodowych rozszerzyć, i zrealizować zgodnie z §§ 73 i 74 Konstytucji i zgodnie z deklaracją o mniejszościach narodowych, złożoną przez Litwę Lidze Narodów przy wstępowaniu do niej. 3) Tamże ugrupowaniu zawdzięczamy rezultaty powszec-

nego spisu ludności w Litwie, na podstawie którego statystyka urzędowa wykazuje mniej niż połowę Liczebności Polaków w Litwie. Pomimo wskazania gabinetowi na błędność i niedopuszczalność sposobów przeprowadzania spisu, krzywdy polskiej mniejszości nie naorawiono. 4) Pomimo świadomej i dobrowolnej powolności władz duchownych wobec powszechnie znanego pogwałcenia praw religijnych mniejszości polskiej w kościołach katolickich, stronnictwo większości nie uważało za potrzebne zachować polskiej mniejszości przysługujące jej minimum praw religijno-kościelnych. 5) W dziedzinie oświaty nietylko nie uczyniono nic, by mniejszości polskiej udostępnić takową w należnym stopniu, lecz przeciwnie, zastosowano do wymiaru oświaty fałszywe cyfry spisu ludności tam nawet, gdzie do Polaków, jako większości miejscowego zaludnienia, przeciętne cyfry ogólnie państwowe stosowanemi być nie mogą. 6) Pomimo zobowiązania się przez gabinet uprzedni do unormowania stosunków wewnętrznych państwa, stan wojenny utrzymany został do ostatniej chwili i był obficie wykorzystany dla kępowania wolności osobistej, administracyjnego wysyłania Polaków, dla kępowania prasy naszej drogą cenzury, niczem nieusprawiedliwionych prasowych kar pieniężnych, których rozmiary skierowane są przeciwko materialnej egzystencji tej prasy. 7) Pomimo, że reforma agrarna uchwalona była kiedyś dla rzekomego zadowolenia braku ziemi i małorolnych i bezrolnych bez różnicy narodowości, to jednak przy wprowadzeniu jej w życie przez uprzedni gabinet, a ministra rolnictwa w szczególności, ludność polska małorolna i bezrolna pomijana była przy nadziale ziemi, co nie przeszkadzało sprzedaży środków majątkowych z większemi przestrzeniami w ręce pojedynczych Litwinów.

Powyzszem stronnictwo większości przez swoich ministrów raz jeszcze dobitnie zaświadczyło, że reforma agrarna miała wybitny

cel polityczny, zmniejszenie polskiego stanu posiadania na Litwie. Linja postępowania stronnictwa większości, widniejąca w przytoczonych dziedzinach, przeprowadzona była przez nie i w innych pomniejszej wagi gałęziach życia państwowego, co miało decydujący wpływ na rezultaty pracy ubiegłego gabinetu.

Ze ten kierunek polityczny w nowym gabinecie przesunął się w stronę jeszcze mniej korzystną dla mniejszości narodowościowych, wskazuje nieznaną dotychczas w Sejmie naszym okoliczność, że nowy Prezes Ministrów w swej deklaracji ani jednym słowem nie wspomniał o mniejszościach narodowościowych. To też dziś, w chwili, gdy przed Sejmem staje nowy jedynostronnie przez tenże kierunek polityczny sformowany gabinet, tam mniej mamy gwarancji, że nie będzie on kontynuował swej szkodliwej dla polskiej mniejszości i opinji całego kraju linii politycznej. Z tego względu dzisiaj nie możemy już udzielić gabinetowi tego zaufania, co uprzedniemu.

Odrzucone umizgi.

W poprzednim nrze „Dziennika” podaliśmy wiadomość o tam iż nowy prezes ministrów Tume-nas zaproponował taką ministerjalną Rozenbaumowi. „Dzień Kowieński” przytacza w tej sprawie następujące szczegóły.

Jak się dowiadujemy, jeden z wpływochych przedstawicieli partji chrz. dem. 16 b. m. prowadził układy z Żydowską Frakcją Sejmową. W imieniu swej partji zaproponował on:

1) zachowanie stanowiska Ministra dla spraw Żydowskich.

2) zalegalizowanie Żydowskiej Rady Narodowej.

3) cofnięcie wniesionej przez jęgo partję ustawy o gminach.

4) jeśli Żydowska Frakcja Sejmowa ma jeszcze jakiebądź życzenia prosil mu o tem zakomunikować.

Ze swej strony postawił on żądanie, by Frakcja Żydowska popierała nowo mianowany rząd.

Frakcja Żydowska udzieliła następującej odpowiedzi:

Najzupełniej ocenając doniosłość poczynionych propozycji dla żydowskich interesów narodowych jednak, niestety, nie może ona propozycje te przyjąć, gdyż żydowskie interesy narodowe znalazłyby się w sprzeczności z takowemi kraju. Zdaniem Frakcji, interesy kraju wymagają, by nie było rządu jednostronnego. W obliczu tej kolizji żydowskich interesów narodowych z interesami kraju Żydowska Frakcja Sejmowa oddaje pierwszeństwo tym drugim.

17 b. m. p. Tume-nas za rozł. b. Ministra dla Spraw Żydowskich p. Rozenbauma i zaprosował mu stanowisko ministra bez teki bez określenia „dla spraw żydowskich”, przytem zapewnił, że faktycznie zostaną mu powierzone funkcje Ministra dla Spraw Żydowskich.

Nie chcąc sankcjonować zniesienia urzędu Ministra dla Spraw Żydowskich, p. Rozenbaum propozycję p. Tume-nasa uchylił.

Teatr Polski	Teatr Letni
Występy K. Junoszy-Stepowskiego	Występy artystów teatru „Nowości”
Dzisiaj po raz drugi	Dobosz-Markowskiej, Sendeckiego i Zdanowicza.
Podatek majątkowy	Dzisiaj po raz drugi „MEDI”
Krotochwila Grzymały-Siedleckiego	opretekta Stolza.
Początek o g. 8 w.	Początek o g. 8 w.

Dzień polityczny.

Zjazd wojewódzki P.S.L. Piast.

W niedzielę odbył się w Warszawie zjazd wojewódzki P.S.L. Piast. Zjazd powziął szereg uchwał. Najważniejszą z nich jest uchwała, którą zjazd akceptuje i uznaje inicjatywę klubu parlamentarnego P.S.L. Piast, zwracającą do rewizji Konstytucji i zmian w ordynacji wyborczej w kierunku zredukowania ciągłych zmian rządu i programu. Dalej zjazd wyraził ubolewanie, że sprawa reformy rolnej znajduje się w kompletnym zastrój, oraz zaznaczył, że najwazniejszy już czas aby wydana została ustawa, gwarantująca niezwłoczne i bezwzględne wykonanie reformy rolnej. Wreszcie podkreślono konieczność utworzenia jednolitego frontu włościan polskich przeciwko mniejszościom narodowościowym, które coraz wyraźniej zaznaczają swe wrocie względem państwa stanowisko.

Sukces Polski na międzynarodowym zjeździe Przyjaciół Ligi Narodów.

Prezes Polskiego Stowarzyszenia Przyjaciół Ligi Narodów, p. Fedorowicz, w wywiadzie z przedstawicielem Agencji Wschodniej, scharakteryzował w gorących słowach swe wrażenia z Kongresu w Lönne. Głównym tematem 2 pierwszych dni obrad były liczne skargi pod adresem Polski. Prof. Aulard poruszając sprawę numerus clausus w Polsce, zaproponował rezolucję potępiającą Polskę. Po kilkugodzinnej dyskusji, w czasie której delegacja Polska protestowała gorąco przeciwko projektowanej rezolucji, powzięto jednomyślną uchwałę, uwzględniającą wyjątkowy stan rzeczy w Polsce, a tem samem oczyszczającą Polskę z wszelkich zarzutów. Następnie emigranci z Ukrainy wystąpili z memorjałem który w sposób z gruntu kłamliwy przedstawił położenie mniejszości narodowościowych w Polsce. Delegacja polska z dokumentami w ręku odparła zarzuty. Rezultatem wystąpienia ukraińców była uchwała, wyrażająca podziękowanie delegacji polskiej za wyczerpujące wyjaśnienia.

Tolstoj na ławie oskarżonych.

Przed paru dniami odbył się w Moskwie bardzo szczególny proces. Oskarżonym był ni mniej ni więcej, tylko sam Lew Tolstoj. W roli oskarżyciela publicznego występowała wdowa po Leninie, towarzyska Krupskaja. Obroną był sam Łucaczarskij. W audytorjum zauważono podobać procesowi wielu nowoczesnych pisarzy rosyjskich. Był tam Jesienin i Majkowskij, Bedny i d'Or i wielu innych.

Po odczytaniu aktu oskarżenia, który zmarłemu pisarzowi zarzucał sprzyjanie ideologii burżuazyjnej, zabrała głos oskarżycielka publiczna, Stwierdziła ona, że Lew Tolstoj do ena był przesiąknięty trucizną burżuazyjną. Weźmy choćby taką Annę Kareninę — mówiła oskarżycielka — osoba ta była to niby bohaterką, a właściwie nie była niczem innym, jak chciwą i kochliwą kobietą, najzupełniej tkwiącą w burżuazyjnych przesądach. Całe jej życie i działanie to przeciwieństwo tego, czego nauczał nas Lenin. Podobnie ma się rzecz z innymi postaciami z dzieł Tolstoja. Wogóle był to pisarz drobniomieszczański, którego proletariacka krytyka literacka oderła wreszcie z zupełnie niezależnych laurów.

Oskarżycielka publiczna prosi o konfiskatę i zniszczenie dzieł Tolstoja, a przede wszystkim „Zmartwychwstanie” i „Anna Karenina”. Mowa pani Krupskiej podobno zrobiła wielkie wrażenie na audytorjum, poczem zabrał głos „obronca” tow. Łucaczarskij.

Towarzysze — rzekł minister oświecenia publicznego — „mam bronić sprawy, której nie pozwalam bronić własne sumienie. Mam bronić Tolstoja w tej sali, która cała wyeliminowana jest duchem Lenina. Bardzo to niewdzięczne zadanie. Przedstawicielką urzędu publicznego ma pełną służność: dzieła Tolstoja: „Anna Karenina”, „Zmartwychwstanie” tkwią na zupełnie w ideologii burżuazyjnej. Z pełną też rozumiem oburzenie

towarzyski Krupskiej. Zupełnie mi o to nie chodzi, abyście uwolnili Tolstoja, proszę tylko sąd ludowy, aby przyznał temu pisarzowi okoliczności łagodzące, ponieważ był on w epoce, kiedy jeszcze nie była znana dyktatura proletariatu. Lew Tolstoj nie mógł przewidzieć, że wkrótce powstanie tytan, który zniszczy starą kulturę i stworzy nową duchowość (1), nową kulturę proletariacką. Jestem zdania, że należy przedsięwziąć pewne środki celem zniszczenia jadu, który płynie z jego dzieł. Dziś Rosja posiada swoich nowych Tolstojów, Dostojewskich i Turgenjewa — że tylko wymienię imiona Lenina, Bucharina i Zinowjewa”.

Tak mówił rosyjski minister oświecenia, a oświeceni proletariusze — sędziowie w skupionym nastroju udali się na naradę. Poczem wydali wyrok

Lew Nikolajewicz Tolstoj, był carski oficer oraz właściciel dóbr, który zmarł przed trzynastu laty, uznany jest za winnego, że rozszerzał druki, mające na celu uzasadnienie i uwielbienie poglądów burżuazyjnych. Biorąc pod uwagę, że Tolstoj żył w epoce kultury mieszczańskiej, i nie znał jeszcze wielkich idei Lenina, sąd ludowy postanawia: wydzielić ze wszystkich prywatnych i publicznych bibliotek dzieła Lwa Nikolajewicza Tolstoja, aby zapobiedz dalszemu ich szkodliwemu działaniu. Dzieła te ulegną konfiskacie oraz oddane będą do papierni państwowych, gdzie ulegną przeróbce na nowy papier. Na nowo uzyskanym papierze sąd nakazuje drukować dzieła Lenina, Zinowjewa i Bucharina. Wyrok opatrzone jest rygorem natychmiastowej wykonalności”.

Engla ze Zjazdu przedstawiciele Kas Chorych w Poznaniu. 4) Sprawę zwolnienia Rady Kasy Chorych i złożenie jej wniosków o poczynieniu niektórych zmian w statucie oraz szereg spraw gospodarki wewnętrznej.

Sprawy miejskie.

— **Obrady nad budżetem.** We wtorek 1 b. m. o godz. 8 wiecz. odbędzie się posiedzenie Komisji Finansowej, która będzie rozpatrywała dalszy ciąg preliminarza budżetowego na rok 1924.

— **W sprawie kanalizacji szpitala wojskowego na Antokolu.** Wojakowski zwrócił się do Magistratu m. Wilna z prośbą o wydelegowanie przedstawicieli do Komisji dla zbadania stanu kanalizacji szpitala wojskowego na Antokolu. Zadaniem tej Komisji będzie ustalenie i podanie środków zapobiegawczych dla najszybszego usunięcia wadliwego funkcjonowania kanalizacji.

Z życia stowarzyszeń.

— **Zarząd Zw. Inw. Woj.** Rzezczypospolitej Polskiej w Wilnie przypomina, iż dzisiaj t. j. 1 lipca b. r. o godz. 6-tej wieczorem odbędzie się w lokalu Związku, Ostrobramska 19, posiedzenie komitetu mającej się odbyć kwesty ulicznej. Uprasza się wszystkie władze miejscowe, zrzeszenia, stowarzyszenia, instytucje o łaskawe wydelegowanie swych przedstawicieli, celem omówienia wszelkich spraw związanych z kwestą.

— **Czytelnia im. T. Zana P. M.** Sz. ul. św. Anny 7, przez lipiec i sierpień będzie otwartą codziennie od 10—1 i od 4—7, prócz niedziel i dni świątecznych.

Osobiste.

— **Bawią w Wilnie:** gen. brygady Rumel, dowódca pierwszej dywizji jazdy oraz gen. Litwinowicz, nowomianowany szef Intendentury D. O. K. III w Grodnie.

Z życia litewskiego.

— **Proces o szpiegostwo uczniów gimnazjum litewskiego.** Dnia 4 lipca Wileński Sąd Apelacyjny będzie rozwał sprawę uczniów gimnazjum litewskiego im. W. Ks. Witolda w Wilnie, skazanych przez Sąd Okręgowy za szpiegostwo na 6—8 lat ciężkiego więzienia.

— **Letnie kursa dla nauczycieli litewskich.** „Letuvas Kelias” donosi, że na 7 lipca zapowiedziane zostało otwarcie letnich kursów dla nauczycieli ludowych litwinów w Wilnie.

— **Konfiskata „Milda”.** Jak donosi „Lietuvos Tityai” władze skonfiskowały almanach miłośników literatury „Milda”.

Teatr, muzyka i sztuka.

— **K. Junosza-Stapowski** we wczorajszej premierze „Podatek majątkowy”, szalonym humorem, oraz typem jakby znajomym, bo z Wileńszczyzny. Dziś i jutro „Podatek majątkowy”.

— **W Teatrze Letnim** dziś „Medi”.

— **Jedyny koncert Benvenuto Franci.** Po tryumfach w Warszawie, fenomenalny śpiewak Benvenuto Franci, da się słyszeć w czwartek na koncercie w Teatrze Wielkim. Znakomitemu śpiewakowi akompanjować będzie nasza orkiestra symfoniczna, pod batutą Bronisława Szulca. Jesteśmy szczęśliwi, że nasze miasto zazyczy śpiewak, którego krytyka całej Europy uważa za największego śpiewaka świata.

— **Koncert symfoniczny w ogrodzie Botanicznym.** Dziś w ogrodzie Botanicznym koncert symfoniczny pod batutą Bronisława Szulca, poświęcony kompozytorom rosyjskim. W programie: Czajkowski, Musorgski, Borodin, Spendjarow, Ladow i inni.

Jutro w ogrodzie Bernardyńskim wieczór muzyki operowej, w której weźmie udział baryton p. Benoni.

— **Przygotowania do wystawy paryskiej** Komitet wystawowy ogłosił odezwę do artystów o nadsyłaniu szkiców do witrażu w krukcie prowadzącej do wnetrza kapliczki, który będzie urządzony między innymi w przestrzeni wystawowej w Galerii na Esplanadzie Inwalidów. Bliższe szczegóły w Komitecie wystawowym (Tamka 1, w Warszawie).

Sport.

— **Mez I. F. Kamraterna Abo — Wilja 1:1 (0:1)** W ubiegłą niedzielę odbył się drugi z kolei mecz drużyny fińskiej Kamraterna z Wilją. Atak Wilji w tym dniu działał sprawniej i energiczniej, prawdopodobnie skutkiem zmiany składu (na lewym skrzydle Nikolajew, w obronie Podkuliński), rozpoczęła odrazu ostrą akcję przeciwko fińlandczykom. W 7-mej minucie z ładnego podania lewego skrzydła, prawy łącznik strzela skutecznie drużynie fińskiej bramkę.

Wysiłki ruchliwego ataku fińlandczyków, rozbiły się o stanowczą obronę i pomoc Wilji, tak iż do przerwy utrzymuje się stosunek 1:0 na korzyść Wilji.

Po przerwie fińlandczycy posiadają świetny start do piłki, dawali możliwość poznania ładnej gry. Raz po raz stwa

rzają się niebezpieczne sytuacje pod bramką Wilji. Wszelkie możliwe bramki dzielnie udaremnia bramkarz Koswiner. W 23-iej minucie lewy łącznik fińlandczyków strzela z dodatnim skutkiem bramkę, 1:1. Wszelkie zaś poczynania ataku Wilji, rozbiły się o śliczny bieg fińlandczyków. Bieg poszczególnych graczy drużyny fińskiej, start do piłki, zgranie się — to są walory gości.

Wynik remisowy nie jest sprawliwym, jeśli się porówna obie drużyny. Wszyscy gracze drużyny fińskiej są lekko-atletami i wpływ wyszkolenia w tym kierunku jest jaskrawo widoczny, gdy się na ich grę patrzy.

Różne.

— **Podziękowanie.** Siostry Szarytki z Domu Dziec. Jezus, w którym opiekunom kradzież bielizny niemowląt, składają gorące podziękowanie Policji Państw. z VI go Komisarjatu, a przede wszystkim Sz. panu Kolatowiczowi, który w tak energiczny sposób zajął się śledztwem i swą iście mistrzowską znajomością rzeczy, tego samego dnia część skradzionej bielizny odesłał do zakładu, odnajdując ją w dalekiej dzielnicy Popławy, zakupaną w ziemi. Mam nadzieję, że przy takiej sprawności i bezinteresownym zajęciu się powyższą sprawą, i reszta bielizny odnaleziona zostanie, przez brak której cierpią niewinnie niemowlęta. Wszystkim zatem Panom Urzędnikom wspomnianego Komisarjatu, którzy okazali takie zainteresowanie i współczucie, w imieniu poszkodowanych sierot składamy podziękowanie.

Wypadki.

— **Pożar.** W pow. Dziśnieńskim, w zaścianku Korskowo, gm. Przebrockiej, wybuchł pożar. Spłonęła cała zagroda należąca do Józefa Koraka, który stratę oblicza na sumę 500 złotych. Przyczyną pożaru prawdopodobnie było nieostrożne obchodzenie się z ogniem.

— **Podrutek.** Na chodniku przy ul. Popławskiej, około domu Nr. 31, znaleziono podrutka płci żeńskiej, w wieku około 3 ch tygodni, którego skierowano do przytulku „Dzieciątka Jezus”.

— **Jeszcze echo wykojenia się polągu.** W związku z notatką naszą o katastrofie kolejowej pod Świąciami i aresztowaniu maszynisty Aleksandra Poblelagina, proszeni jesteśmy o zaznaczenie, iż p. Bielagin nie został aresztowany.

— **Ofiara kapieli.** W rzecie Wilji utonął Wiktor Kopaczewicz, lat 13-tu, syn Karola, zam. na 472 kilometrze toru kolejowego, na szlaku Krzywicz—Wilejka.

— **Zatrucie alkoholem.** Do szpitala św. Jakoba przywieziono kobietę zatrutą alkoholem. Nazwiska nie ustalono.

Stan bezpieczeństwa w Województwie Nowogródzkim.

Inspekcja pogranicza sowieckiego.

Inspektor Armji Nr. 1 gen. dywizji Rydz Smigły powrócił do Wilna dn. 29 b. m. z inspekcji, którą dokonał w towarzystwie wojewody nowogródzkiego p. Władysława Raczkiewicza. Inspektorowi armji towarzyszył adiutant por. Górski, zaś w oświadczeniu komendant okręgu XV polskiej państwowej. Przebyto zgrą 520 kilometrów autem. Inspekcji dokonano wzdłuż granicy polsko-sowieckiej, poczynając od Nowojelni przez Nowogródek, Stolpce, Kołosowo, Zazule, Rubieżewice i Wolinę. Przejąd granicy pozwolił stwierdzić, że stosunkowo wiele zostało poczynione w kierunku wzmożenia ochrony granicznej i dalsza praca nad udoskonaleniem aparatu straży kresowej postępuje naprzód. Podkreślić należy niezwykłą energię i sprężystość samego wojewody Raczkiewicza, który rozporządzając minimalnymi środkami dokonuje znacznej sanacji warunków bezpieczeństwa, (P. A. T.).

Schwytanie bandy rabunkowej.

Dnia 15 b.m. w powiecie Stołpeckim organem policji państwowej udało się schwycić 14 podejrzanym i udział w napadach. Stwierdzono, że z pomiędzy aresztowanych 10 należało do bandy, która dokonała licznych napadów w powiatach: Nieświeskim, Słonińskim i Stołpeckim. Udowodniono, że z pomiędzy tych sześciu brało czynny udział w napadach, zaś 4 pomagało.

Jest to pierwszy wypadek naszych Kresach Wschodnich uchwycenia odrazu całej bandy i należy to uważać jako rezultat ostatnich zarządzeń administracyjno-wojskowych Świadczy to bowiem o udoskonalonym aparacie wywiadowczym z jednej strony, zaś z drugiej o znacznej sprężystości naczelnych władz województwa Nowogródzkiego.

Jak twierdzi wojewoda Nowogródzki p. Władysław Raczkiewicz schwytanie tej bandy znacznie wpłynie na upokojenie w nadgranicznych powiatach, gdyż członkowie tej bandy, od dłuższego już czasu dokonywali napadów i grabieży.

Wiadomości bieżące.

Urzędowe.

— **Ulepszenie służby łączności na granicy litewskiej.** Polska Agencja Telegraficzna doosi:

Stosownie do ostatnich zarządzeń administracyjno-wojskowych dokonana została wzdłuż granicy litewsko-polskiej praca nad zorganizowaniem służby łączności między poszczególnymi posterunkami straży granicznej i odpowiednimi komendami wewnątrz kraju. Dzięki sprężystości kapitana Grodzieńskiego, szefa kompanji telefonicznej, udało się w ciągu niecałych dwóch tygodni zmontować całą sieć telefoniczną w ten sposób, że opiera się ona na trwałych słupach telefonicznych i jest potraktowana nie jako prowizorium, ale jako trwała komunikacja. Obecnie praca nad zmontowaniem takiejże sieci telefonicznej jest w toku w pasie nadgranicznym polsko-sowieckim.

Do wiadomości tej dodać musimy, że na odcinku olkienińskim pomiędzy miasteczkiem Olkieniakami a komendą kompanji dotychczas nie przeprowadzono połączenia telefonicznego pomimo zwiezienia na ten cel od trzech tygodni buduleca.

— **Komisje rewizyjne wodne.** Przy urzędzie Delegatury Rządu oraz w Starostwach utworzone zostaną komisje rewizyjne wodne celem dozoru nad czystością brzegów i uregulowaniem łożyska ścieków oraz wogóle bezpieczeństwem brzegów wód płynących i jezior.

— **Przedłużenie terminu sądów doroznych.** Wczoraj na ulicach miasta rozlepione zostały ogłoszenia Ministra Spraw Wewnętrznych o przedłużeniu pomiędzy innymi w Wileńszczyźnie sądów doroznych do 31 grudnia 1924 r. Jak wiadomo, termin trwania sądów doroznych upłynął z dniem 30 czerwca 1924 r.

Z miasta.

— **Bezrobocie w Wilnie i Okolicy.** Według informacji tut. Urzędu Pośrednictwa Pracy stan bezrobocia w czerwcu znacznie się pogorszył.

W m. Wilnie i okolicy jest obecnie 2500 osób bezrobotnych. Z liczby tej 1145 przypada na Wilno.

Przeważnie dotknięci zostali pracownicy umysłowi, których liczba wzrosła do 400.

Z powodu częstych redukcji w Urzędach Państwowych jak i zapowiedzianych zamknięć niektórych fabryk tutejszych oczekiwany jest dalszy przyrost bezrobotnych.

W m. czerwcu otrzymało 150 osób pracę przeważnie niefachowi przez wyżej wspomniany urząd.

Obecnie wakują w urzędzie pośrednictwa pracy następujące posady:

Nauczycieli (lek) szkół powszechnych na prowincję. Wymagane jest conajmniej 6 kl. wykształcenie i do Pol. P. na niższych funkcjonariuszy.

Dnia 22 lipca b. r. przyjmować będzie Komisja robotników niewykwalifikowanych w ilości 50 na wyjazd do Francji do robót fabr. i górniczych.

Oplata wynosi około 55 zł. wolne utrzymanie i jednorazowa podróż do Francji.

— **Wystawa wrzeźniowa rzeźbiarstwa i sztuki w Wilnie.** Na 8-cim

zebraniu Komitetu organizującego wystawę jesienną w r. b. zadecydowano aby takowa nosiła charakter ekspozycji nowoczesnej wytwórczości ześrodkowującej się w miastach i miasteczkach kresów na sztych; ma to odróżnić charakter wystawowy, jaką Komitet pragnąłby ująć tu w r. b. — odmienny od uchwalonej ludoznawczej na kwiecień roku przyszłego. Ta ostatnia oczywiście zgnarła ma to wszystko co w dziedzinie przemysłu, sztuki zdobniczej, rzemiosł wytwarza nasza wieś, ma ona posiadać podkład naukowy, etnologiczny.

Wystawa jesienna będzie jednak nietylko rzemieślniczo-mieszczańską, lecz i doskonalszej sztuki stosowanej oraz sztuki czystej.

Najprawdopodobniej odbędzie się ona nie w lokalu P. Z. P., jako zbyt ciasnym, ni też w sali miejskiej, lub gdzieś indziej, lecz w doskonałym — i co do punktu — lokalu Domu oficera pols., właśnie przy ul. Mickiewicza, róg Wileńskiej tam gdzie była na wiosnę wystawa art. krakowskich.

Niewiele czasu pozostało do otwarcia wystawy tej jesienniej — urządzeń mieszkań, rzemiosł i sztuki, stąd pp. rzemieślnikom polskiego Wilna i miast innych Województw kresowo-wschodnich spieszyć się trzeba z przysłaniem na czas eksponatów. Zaś wszelka pomoc zaofiarowana przez ludzi czynu i dobrej, gorętszej woli przyjąta będzie przez Komitet z wdzięcznością. (Polonus).

— **Wycieczka z Krakowa.** W tych dniach zwiedziła miasto nasze wycieczka krakowskiej akademji handlowej w liczbie 26 uczestników z prof. Sosnowskim i drem Wroniewiczem na czele. Oprowadzaniem drogiej gości po mieście zajęli się pp. Kuczewki i Halicki.

Wycieczka wyniosła ze swego pobytu w Wilnie jaknajlepsze wrażenie i składa za naszem pośrednictwem wszystkim, którzy nie szczędząc czasu i fadygi ułatwili jej pobyt i zwiedzanie miasta — serdeczne Bóg zapłać.

— **P. Balin bliżej czerwonego białoruska.** W związku z notatką naszą o byłym pośle na sem Kalinowskim, który wywedrował do Mińska i tam natychmiast otrzymał posadę w rządzie białoruskim poseł Balin nadesłał nam list, w którym pisze, że będąc w Mińsku 30 maja osobiście miał możność stwierdzić, że p. Kalinowski pracuje w charakterze kierownika kancelarji Instytutu Gospodarczego mińskiego i z czczycząją niema żadnego organizacyjnego związku.

List p. Balina jest dowodem wymownym, iż pomiędzy rządem białoruskim w Mińsku, a białorusinami posłami w Wileńszczyźnie istnieje ścisła łączność. Co zaś do tyoty p. Kalinowskiego nie mamy żadnych dowodów, że twierdzenie nasze o wrogim jego stosunku do Polaków w Mińszczyźnie jest myłe.

— **Pożnowe wybory dyrektora Kasy Chorych.** W czwartek, dnia 3 lipca r. b. odbędzie się posiedzenie Zarządu Kasy Chorych, na którym porządkiem dnia obejmie następujące sprawy: 1) Sprawę powołania dyrektora Kasy Chorych. 2) Preliminarz budżetu na trzeci kwartał r. b. 3) Komunikat przewodniczącego p.

OGRÓD BOTANICZNY.

Odzis KONCERT ORKIESTRY SYMFONICZNEJ pod dyr. Bronisława Szulca. kompozyt. rosyjskich

WIECZOR

W programie: Czajkowski, Musorgski, Borodin, Spendjarow, Ladow i inni. Początek o g. 8-jej wiecz.

WSZECHŚWIATOWEJ SŁAWY

„UNDERWOOD” Ostatni model cichopisząca. Podróżna mała za pół ceny.

Maszyna do liczenia oryg. szwedzka „ODHENER”

SZAPIROGRAFY, WSTĘGI i DODATKI.

MIECZYSLAW ZEJMO WILNO, ul. Mickiewicza 24. Telefon 161.

PRZETARG na jeziora i ogrody owocowe.

Dnia 22-go lipca 1924 r. o godz. 10-jej rano w lokalu Wydziału Rolnictwa i Weterynarii—Wilno, gmach Delegatury, Plac Marii Magdaleny Nr. 2, pokój Nr. 27, odbędzie się przetarg w drodze składania ofert pisemnych i ewentualnym w następstwie ustnych na wydzierżawienie niżej wymienionych grup jezior, położonych w powiecie Święciańskim, Brasławskim, Wileńsko-Trockim i Dziśnieńskim, na termin od dnia 1-go sierpnia 1924 r. do dnia 1-go listopada 1927 r., oraz przetarg na dzierżawę w bieżącym sezonie wymienionych ogrodów owocowych.

Table with columns: Nr. grupy, Nazwa obiektu, Gmina, Najbliższa stacja kolejowa, Kilometrów, Obszar w ha, Cena wywoławcza w klgr. ryby rocznie, Termin dzierżawy lat.

Powiat Święciański.

Table listing objects in the Święciański county, including Zabielski, Golubino, and Wstęp do jez. Swir.

Powiat Brasławski.

Table listing objects in the Brasławski county, including Cześć jez. Strusto, Smotwa, and Maruga.

Powiat Wileńsko-Trocki.

Table listing objects in the Wileńsko-Trocki county, including Aszerynis, Antowilskie, and Polowanie na jez. Popis.

Powiat Dziśnieński.

Table listing objects in the Dziśnieński county, including Wstęp do jez. Szo, Muszkat, and Obstra.

Ogrody owocowe.

Table listing fruit gardens with columns for L. p., Nazwa obiektu, Gmina, Najbliższa stacja kolejowa, Kilometrów, Powierzchn. ogrodu w ha, Liczba drzew, Cena wywoławcza w klgr. ryby rocznie, Termin dzierżawy lat.

Powiat Wileńsko-Trocki.

Table listing fruit gardens in the Wileńsko-Trocki county, including Wiktorowo, Biał. Dwór, and Skorbuciany.

Powiat Brasławski.

Table listing fruit gardens in the Brasławski county, including Waszkańce.

Oferty, opłacone odpowiednim stemplem należy składać do dnia 22-go lipca, godz. 10 rano w lokalu Wydziału Rolnictwa i Weterynarii od godz. 11 rano do 1-jej popołudniu; tamże można zasięgnąć wszelkich informacji. Do oferty należy dołączyć kaucję (dowód złożenia takowej w Izbie Skarbowej) w wysokości 15% deklarowanej ceny, przytem dla ustalenia wysokości kaucji należy liczyć klgr. ryby 2 złote, a cent. żyta 15 złotych.

Ogłaszajcie się w „Dzienniku Wileńskim”.

Pokój do wynajęcia dla solidnego i spokojnego lokatora ul. Bazylijska Nr. 4 m. 4.

Rządca—administratorz agronomiczny wykształcony i długoletnia praktyka do majątku potrzebuje się: Zgłoszenia, Mickiewicza 42, B. Łokucowski.

Okazyjnie sprzedaje się garnitur mebli salonowych oraz gramofon, rower, szeszelon, i inne rzeczy. Ogł. ul. Werkowska 8 m. 6.

Sprzedaje się młyn w pełnym ruchu o motorze 16-to silnym wyrabiający pyłowe i rażowe krupy. Krukiarka może być sprzedana oddzielnie na zniszczenie. Tamże sprzedaje się drugi młyn na zniszczenie bez motoru. Antokolska 62.

Rutynowany buchalter poszukuje stałej posady. Przyjmie za jęcie wieczorowe. Zgłoszenia D. H. K. „ZACHĘTA” Portowa 6-D.

Zg. książkę wojsk. i kartę mobilizacyjną, wyd. przez P. K. U.—Wilno, na imię Pełki Piotra, zam. przy ul. Strycharskiej 1—unieważnia się.

Zg. książkę wojskową wyd. przez P.K.U.—Wilno na imię Tarasewicza Jarosława, zam. przy ul. Podgórzej 18—unieważnia się.

Skradcz. tymczasowe zaświadc. demobil. wyd. przez 85 p. p. na imię Józefa Tamowskiego zam. we wsi Tamnikach gm. Giedrojsk.—unieważnia się.

Zg. paszport niem. wyd. na imię Sory Abramowicz, zam. przy ul. Ponarskiej 17—unieważnia się.

Zgub. książkę wojskową wyd. przez P.K.U. w Wilnie dn. 5. IV. r. 23 za Nr. 679-11 na imię Ieek Rudnicki ul. Straszana 11 m. 14.

Wydzierżawia się sad owocowy w majątku Podbrzeź p. Hurczyzna ul. Bakszta 6.

Niedrogo sprzedają się 25 okien inspekcyjnych dow. Rossa ul. 35.

Mleko świeże wprost od własnych krów sprzedaje się ziemiańska spółka „Mleko Ludwisarska 4-15 dwa razy dziennie o 8 rano i 3 pp. po 35 groszy litr. Tamże sprzedaje się wyborowa śmietana sery i mleko zsiadłe.

E. SUSZYŃSKI Dr. Med. chor. wener. skór., płciowe. Specjalność: leczenie rzeżączki, od 1-2 i od 5-7 wiecz. Panie 4-5. Ul. Mickiewicza 30

DUKTOR A. BLUMOWICZ choroby weneryczne. ul. Wielka 21 9-1 i 3-6.

Meble, Fortepjan, Tremo niskie piękne. Sprzedają się niedrogo ul. Krakowska 39 od godz. 5-7

Warsztaty stolarskie i materiały meblowe do sprzedania. Literacki 11 m. 6.

Zg. książkę wojskową wydaną przez P.K.U.—Wilno, na imię Jana Filipowicza, zam. we wsi Stanowice, gm. Turgielskiej unieważnia się

Zgub. kartę odroczenia przez P. K. U.—Święciany, książkę wojskową wyd. przez P.K.U. Wilno, na imię Okosko Władysława, unieważnia się

Do odstąpienia piekarnia w pełnym ruchu przy ul. Połockiej 4. m. 16.

PRZETARG.

Kierownictwo Rejonu Inż. i Sap. Wilno ogłasza przetarg nieograniczony na:

I. Przebudowę i remont kapitalny bud. 2, 3, 4 z korytarzami i 45 w Szpitalu Okręgowym Nr. III na Antokolu.

II. Remont kapitalny budynków 1, 2 i 3 (koszarowych) w grupie koszar Antokolskich.

Wadium dla robót objętych I-szą grupą winno wynosić 3.000 zł tych, dla grupy II-giej 30% od sumy wskazanej w ofercie, które należy złożyć w Izbie Skarbowej, w gotówce, lub w złotych bonach Skarbowych, pożyczkowych obligacjach, w pierwszej linii w 10% pożyczce kolejowej.

Kwit na złożone wadium należy dołączyć do oferty.

Plany i kosztorysy, szczegółowe warunki robót, za zwrotem kosztów pobranych w godzinach urzędowych w Kierownictwie Rejonu Inż. Sap.

Komisja przetargowa zastrzega sobie wybór oferenta i zatwierdzenie tej oferty, która okaże się najkorzystniejszą dla Skarbu Państwa.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 8 lipca 1924 r. o g. 12 tej w Kierownictwie Inż. i Sap. Wilno (ul. Arsenalska 5).

Kierownictwo Rejonu Inż. Sap. Wilno

L. dz. 2957/Inż. z dn. 18.VI.24.

PRZETARG.

Zarząd Okręgowy Lasów Państwowych w Wilnie ogłasza przetargi ustne i za pomocą ofert pisemnych na sprzedaż pozostałych w dyspozycji Z. O. działek sekcyjnych i drzew pojedynczych z przerobu cięć etatowych, oraz różnych sortymentów, drewna użytkow. i opalu.

Przetargi powyższe będą odbywać się do odwołania w dwutygodniowych po sobie odstępach. Termin pierwszego przetargu ustala się na dzień 3-go lipca 1924 r.

Przepisy licytacyjne, wzory oferty i umowy, oraz szczegółowy wykaz wystawionych obiektów są do przejrzania w Departamencie Leśnictwa M. R. i D. P. w Warszawie (ul. Senatorska Nr 15) w Z. O. L. P. w Wilnie, (ul. W. Pohulanka Nr 24, pok. 5) i w odnośnych Nadleśnictwach.

Przeznaczone do sprzedaży jednostki licytacyjne można oglądać na miejscu za zezwoleniem Nadleśnictwa.

Zarząd Okręgowy Lasów Państwowych w Wilnie.

Kierownictwo Rejonu Inż. i Sap. Wilno, ogłasza

PRZETARG

nieograniczony na:

I. Remont kapitalny budynków koszarowych Nr. 1, 3, 4, 28, 30 i 32 w obrębie koszar im. ks. Poniatowskiego w Wilnie.

II. Remont budynków Nr. 42 i 43 (magazyny) w koszarach Szeptyckiego.

III. Wybudowanie czterech komór gazowych doświadczalnych, a mianowicie:

a) Jedna komora na terenie koszar im. Szeptyckiego.

b) Jedna komora na terenie koszar Antokolskich.

c) Jedna komora na terenie koszar im. ks. Poniatowskiego.

d) Jedna komora na terenie koszar w Nowej Wilejce.

Wadium do robót objętych przetargiem winno wynosić 3% od sumy podanej w ofercie i złożonej w Izbie Skarbowej w Wilnie, w gotówce lub w złotych bonach skarbowych, pożyczkowych obligacjach, a w pierwszej linii w 10% pożyczce kolejowej.

Kwit na złożone wadium należy dołączyć do oferty.

Plany i kosztorysy, szczegółowe i ogólne warunki robót z zwrotem kosztów, otrzymać można w godzinach urzędowych w Kierownictwie Rejonu Inż.

Komisja przetargowa zastrzega sobie wybór oferenta i podział robót stosownie do złożonych, ofert które okażą się najkorzystniejsze dla Skarbu Państwa.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 14-go lipca 1924 r. o godzinie 12-jej w Kierownictwie Rejonu Inż. Wilno, ul. Arsenalska Nr. 5.

Kierownictwo Rejonu Inż. Wilno.

Dnia 23 czerwca 1924 r.

L. dz. 3044/Inż.

Dr. Zeldowicz z Moskwy. Przyjmuje 9-1 i 5-8 Dr. SZWARC-ZELDOWICZ Pr.12-5. Chor.kobiece oraz spec.weneryczne, moczopłciowe, syfilis i skórne. Ul. Ad. Mickiewicza Nr. 24 (obok hotelu „Bristol“)

KAWA KLASZTORNA zdrowa, smaczna i tania polskiej fabryki KOSIŃSKIEGO i S-ki w WEJHEROWIE. Żądać we wszystkich większych handlach w Wilnie.

Wobec tego, że moje dwukrotne wezwania okazały się bezskutecznymi wzywam po raz ostatni

Jadwigę Hattowską do odebrania w ciągu tygodnia sumy będącej u mnie w depozycie przeznaczonej dla dzieci, w przeciwnym razie zmuszony będę ją zwrócić do Delegatury Rządu. Zygmunt Hattowski

NA RATY Rowery, maszyny, gramofony najlepszych zagranicznych fabryk poleca firma „UNIWERSAL“ ul. Wielka 21. Duży wybór płyt gramofonowych.

Zegarek damski srebrny na rękę na czarnej wstążce, pamiątkowy, został zgubiony 28 czerwca w okolicy Portowej i Zawalnej. Uczciwego znalazcę z sowitem wynagrodzeniem proszę o oddiesienie na ul. Poznańska 8 m. 9.

Od 1-go lipca 1924 roku otwarta WYPOŻYCZALNIA

„WILEŃSKIEJ KSIĄŻNICY NOWOSCI” Jagiellońska 9/1, tel. 683. Rozpoczyna 17,000 tomów. Wszelkie nowości beletry. styczne po ukazaniu się ich w druku Kaucja 5 zlp. Abonament miesięczny 2 zlp. w Wilnie, 4 zlp. dla prowincji. EKSPEDYCJA NA PROWINCJE.

Geometra-taksator

upoważ. przez M. R. R. K. Kundzicz sprzedaje zaraz działki gruntu dowolnej wielkości 3 km. od st. Podbrodzie. Małe działki nadają się na letniska. Informacja udziela osobście w poniedziałki, wtorki i środy. Wilno, Rudnicka 29, m. 1.

OBWIESZCZENIE.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Wilnie Antoni Sitarz, zamieszkały w Wilnie, przy ul. S to-Michałkiej, Nr. 8, zgodnie z art. 1030 U. P. C., obwieszcza, iż w dniu 8 lipca 1924 r., o godz. 10 rano, w Wilnie, przy ulicy Niemieckiej, Nr 24, odbędzie się sprzedaż z licytacji publicznej majątku ruchomego Mowszy Szapiro, składającego się z różnych towarów, oszacowanego na sumę 483 złotych.

Komornik Sądowy (-) A Sitarz.

PRZEDZARKI do LNU

różnych wielkości wyrabia fabryka maszyn Inż. W. ŻORAWSKI w Warszawie ul. Wilcza 2. Cena 3.000 złotych za maszynę wyrabiającą jeden kilogram przędzy na godzinę. Przędą na każdą cienkość i krętość. Przy zamówieniach wpłata czwartej części. Zamawiając listownie można wpłacać na Poczcie na konto № 2652. Obejrzeć i wypróbować—Warszawa—Wilcza 2.

Zważcie różnicę pomiędzy zelówkami skózanymi a podszwami i obcasami kauczukowymi Palma Dłuższa trwałość i większa wytrzymałość obuwia elastyczny, przyjemny chód oraz taniość stanowi ich zalety wobec zelówek skórzanych! Palma-Kauczuk Spółka z ogr. odp. Kraków, Grodzka 60.

NAJLEPSZY ŚRODEK ODŻYWCZY KAKAO w PROSZKU FIRMY „PAC” Wilno, Biskupia 12.

Z powodu wyjazdu sprzedają się tanio — stół, antyki i rozmaite meble. Wilczyca tresowana i karniki. Orzeszkowej 3-5.

Rzadka okazja! ZĘBY sztucz. korony mostki. Przeróbka złe wstawionych zębów, techn. dentyst. L. MINKIER ul. Wileńska 21-1. Lekarz-dent. przyjm. od g. 10-2 i 4-7 wiecz.

Zgubiono Index Nr. 3079 na imię Ireny Chmielewskiej, studentki Wydziału humanistycznego. Znalazcę uprasza się o wskazanie oddanie pod adresem: Bazylijska 2 m. 19. Zająko ska

2 lokomobile 25 HP, 2 bilardy z kompletami i koci siłownię. Fortepiany, meble wszystkie w zupełnie dobrym stanie D. H. K. ZACHĘTA Portowa 6-D.

Przedaje się plac 465 kw. sąż w rejonie Sąd. Wiadomość Mickiewicza 46-4 od 5-8 wiecz.

Udzielam lekcji matematyki. Przygotowuję do egzaminów i matury. Ofiarna 4 m. 2.